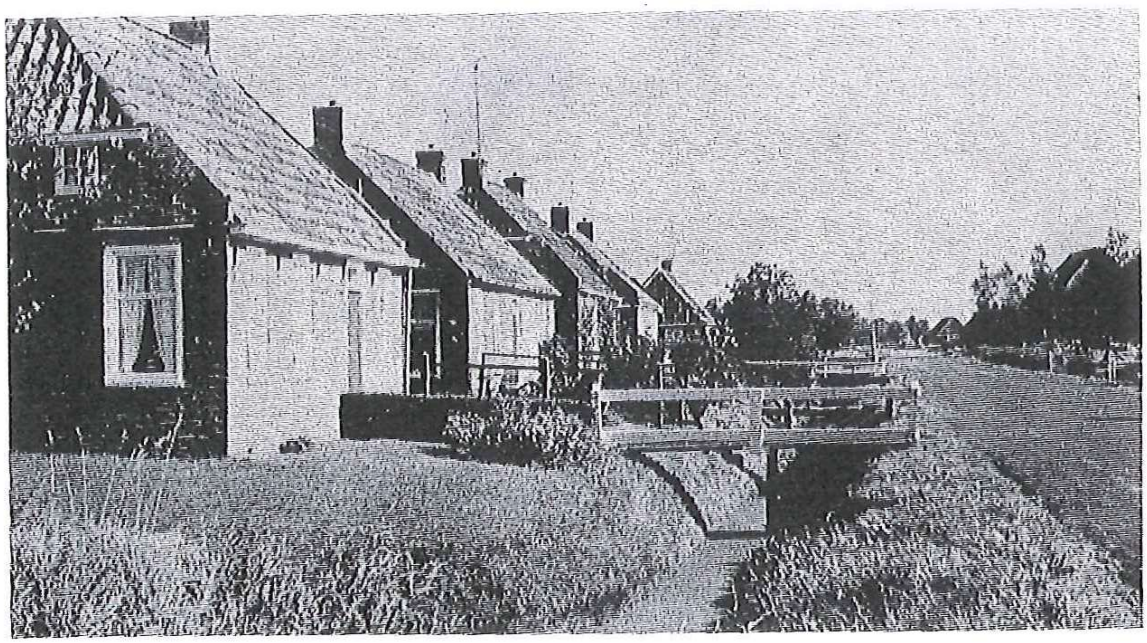
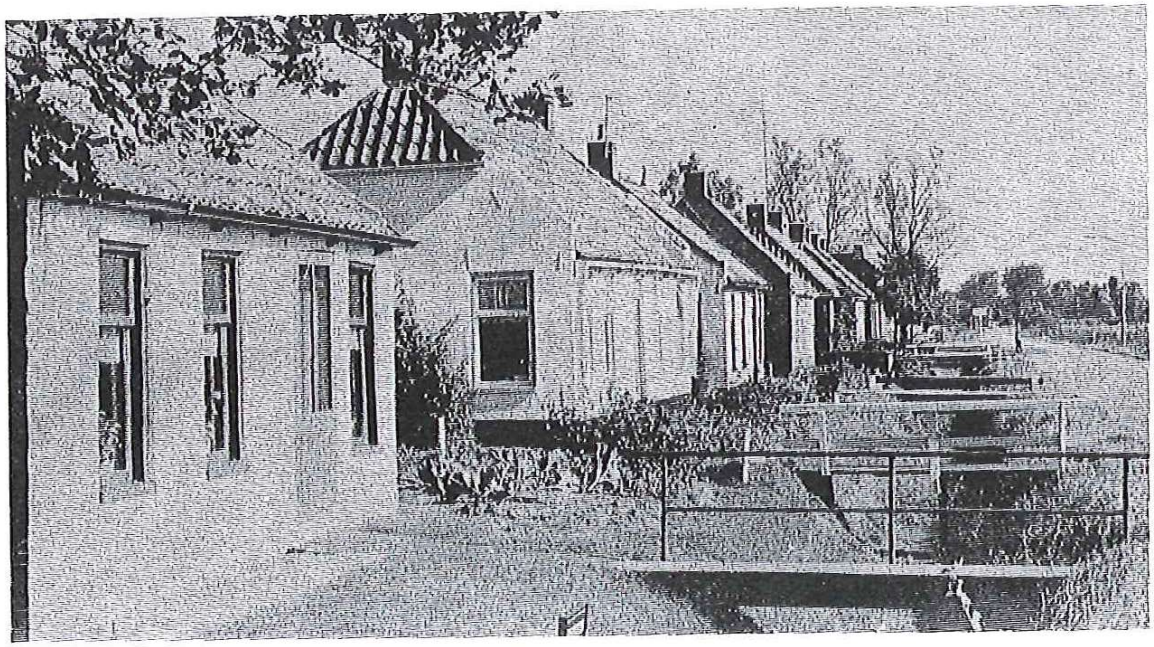

Eerste Nijhoezen, bouwd ien 30-er en 40-er joaren van de veurege aiw. (Foto 1965 B.Brûns, Lains)

Twijde Nijhoezen, bouwd ien de 70-er joaren. (Foto 1965 B.Brûns, Lains)

Beste mevrouw Broekhuizen,

De afgelopen jaren hadden we geregeld contact over de architectuur en bebouwing van het Groningse Hogeland. Mijn boek *'Zestien vierkante meter. Arbeiderswoningen op Groninger dorpen 1900 – 1950'* gaf daar aanleiding toe. Een belangrijke drijfveer om dat boek te schrijven was de geringe aandacht die er was – en nog steeds is - voor (land) arbeiderswoningen op het platteland.

Op het platteland gaat de aandacht vrijwel geheel naar oude boerderijen. Inderdaad, die zijn vaak monumentaal en bijzonder geornamenteerd, een reden om ze waar mogelijk te behouden. Wie de aandacht daarop richt, heeft vaak nauwelijks aandacht voor vroegere arbeiderswoningen. Ten onrechte, want ze tonen ons de keerzijde en het menselijk draagvlak van de geschiedenis van het Hogeland: in kleine, sobere huisjes woonden de mensen die hun arbeidskracht aan de boeren leverden.

Zoals het vroeger was, zo is het nog steeds, in tegenstelling tot monumentale boerderijen genieten oude arbeiderswoningen weinig bescherming. Een uitzondering daarop vormen vijf arbeidershuisjes bij Ewer, aan de westzijde van Zuurdijk. Ze behoren tot de zeldzame arbeiderswoningen die in Groningen tot rijksmonument zijn verklaard. Daarbij speelde een rol dat ze nog dateren uit de 19e eeuw. Ze staan opvallend dicht bij de boerderij.

De huizen van 2e Nijhoezen zijn ontstaan in een volgende periode, de tijd waarin de arbeiders niet langer bij de boeren woonden. Het waren jaren van armoede, maar ook van emancipatie. De huizen zijn zelden op één ontwerp gebouwd en werden ook in de loop der jaren op uiteenlopende manieren verbouwd. Toch wordt er te simpel geconcludeerd dat ze daarom geen eenheid vormen die bescherming verdient. Uw huis, Hoofdweg 15 Zuurdijk, is daar een mooi voorbeeld van. Het vormt met acht andere huizen, die onderling steeds verschillen, toch een duidelijke eenheid, in functie (woningen voor landarbeiders) en in de bouwperiode van enkele tientallen jaren die daarbij paste.

2e Nijhoezen heeft als geheel een duidelijke identiteit, de huizen horen bij elkaar, hebben een gedeelde historie en vertellen ons daarover, steeds wanneer we passeren. Net als de huisjes van Ewer – in het verlengde daarvan - vertellen ze ons een verhaal. Maar dit onbenoemde monument kan kwetsbaar zijn. Aanpassingen aan dit soort huizen zijn van alle jaren, juist arbeiders waren ondernemend, ze moesten wel. Toch staat er hier aan de Hoofdweg geen woning die het verband met anderen verbreekt. Zou dat ooit gebeuren, dan is daarmee ineens een kwetsbare geschiedenis uitgewist.

Met vriendelijke groet, Joop Tilbusscher - Feerwerd

ERFGOEDVERENIGING
HEEMSCHUT

Aan: het College van Burgemeester en Wethouders
van de gemeente Het Hogeland
Postbus 26
9980 AA UITHUIZEN

Groningen, 27 mei 2019

Betreft: petitie Hoofdweg 13, Zuurdijk

Geacht college,

Hierbij verklaart erfgoedvereniging Heemschut de petitie inzake Hoofdweg 13 te Zuurdijk te onderschrijven.

Het plan van de vergunninghouder voor de forse aanbouw, trekt het aangezicht van de straat volkomen scheef.

Wellicht kunt u, de nieuwe omgevingswet in gedachten hebbend, in overleg treden met omwonenden en de vergunninghouder, zodat de uiteindelijke aanbouw voor iedereen acceptabel is en ook omwonenden nog met plezier hun straat betreden.

Hoogachtend,

Namens erfgoedvereniging Bond Heemschut,

Drs. G.R. Boekschoten,
secretaris van de provinciale commissie Groningen

Correspondenticadres:
groningen@heemschut.nl
Stoeldraaierstraat 13
9712 BT Groningen

ERFGOEDVERENIGING
HEEMSCHUT

Aan: de gemeenteraad van de gemeente Het Hogeland
Postbus 26
9980 AA UITHUIZEN

Groningen, 22 juni 2019

Betreft: onderschrijving voorstel betreffende welstand 2e Nijhoezen (Zuurdijk)

Geachte raad,

Hierbij onderschrijft erfgoedvereniging Heemschut het voorstel van [redacted] met kenmerk [redacted]) om het welstandsvrij bouwen af te schaffen voor de 2e Nijhoezen (Zuurdijk) en het streekje aan te merken als 'Oude structuren'.

Het streven naar vermindering van regeldruk op zich is lovenswaardig.

We moeten echter constateren dat waar het ruimtelijke kwaliteit en cultureel erfgoed in het algemeen, en welstand in het bijzonder, betreft dit ernstig ten nadele van omwonenden kan leiden. Dit heeft *stress* in de gemeenschap tot gevolg. Een neutraal gezag gebaseerd op heldere kaders en duidelijke regels is in zulke situaties dan te prefereren boven het principe van verminderde regeldruk.

Het verzoek aan u is om in uw gemeente te zorgen voor duidelijke (welstands)regels; voor Zuurdijk en wellicht ook voor andere karakteristieke gebieden waar nu geen regels voor gelden.

Hoogachtend,

Namens erfgoedvereniging Bond Heemschut,

Drs. G.R. Boekschoten,
secretaris van de provinciale commissie Groningen

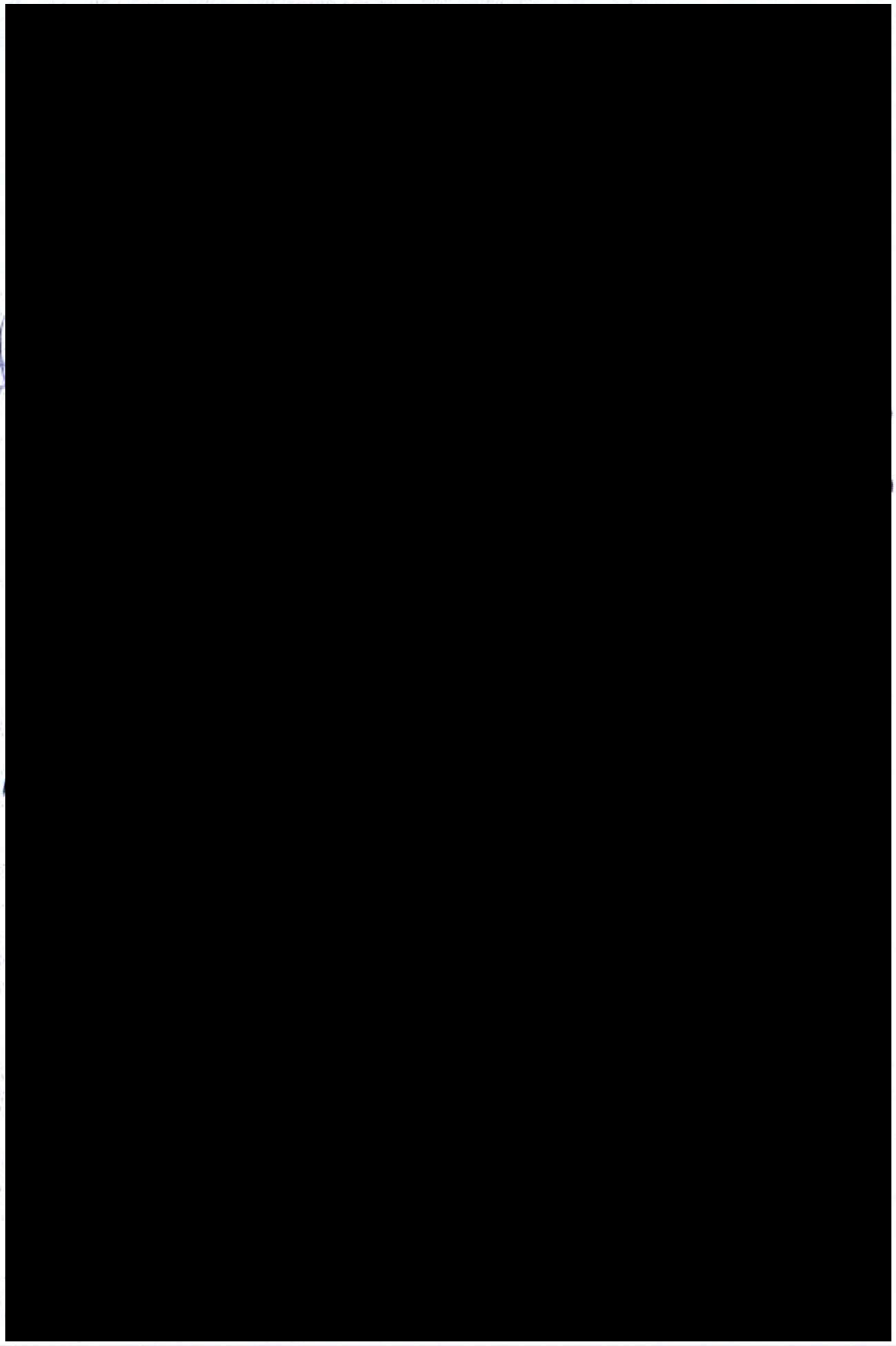
Correspondentieadres:
groningen@heemschut.nl
Stoeldraaierstraat 13
9712 BT Groningen

College van Burgemeester en Wethouders
van de gemeente Het Hogeland
Postbus 26
9980 AA UITHUIZEN

mei 2019

Petitie

Wij, ondergetekenden, belanghebbenden en medebewoners van de streek 2de Nijhoezen, en belanghebbenden met zorg voor het behoud van de plattelandsarchitectuur, spreken onze bezorgdheid uit over het verlenen van een verbouwingsvergunning aan [redacted] Zuurdijk. Wij ontdekten de plannen door een publicatie in het gemeentenieuws. Met mogelijke belanghebbenden hebben zij geen enkel contact opgenomen, alleen de twee naaste buren zijn uiteindelijk, na verzoek van één van hun om informatie, erover geïnformeerd. Deze twee buren hebben bezwaren geuit omdat zij van mening zijn dat hun belangen rechtstreeks geschaad worden. Wij hebben daarnaast echter ook een gezamenlijk belang en dat is het aanzicht van het streekje waarop wij wonen of waar wij ons verbonden mee voelen. Het betreft een rijtje, wat men vroeger noemde, arbeidershuisjes die in eenzelfde tijd gebouwd zijn en in hun vormgeving - met name schaal, dakvormen en hoogte - overeenkomen en het streekje een homogeen uiterlijk verlenen. Dat betreft dan het gezamenlijke en historische uiterlijk vanaf de weg gezien. Voor zover er in het verleden verlangens waren naar meer woonruimte, zijn die gerealiseerd op de grond die de eigenaren toebehoorde, maar wel achter de woningen, en daarmee vanaf de weg niet te zien en dus zonder het 'openbare uiterlijk' te verstoren of de maatvoering van dat uiterlijk aan te tasten. Zo is dit streekje is nog één van de weinige overgebleven streekjes uit de omgeving die qua vorm en grootte onaangetast zijn gebleven.
Wij vinden het belangrijk dat de bouwkundige uniformiteit wordt gehandhaafd want dat bepaalt de waarde - esthetisch zowel als financieel bij verkoop - van de huizen, in een omgeving die toenemend verrommeld wordt met grote bedrijfspanden en her en der nieuwbouwwoningen in een stijl die niet of nauwelijks nog refereert aan de op ons platteland traditionele, waarvan het streekje nog getuigen kan. Wij zouden het zeer betreuren als van uw goedkeuring een precedentwerking uit zou gaan.
De voorgenomen verbouwing doet het betreffende huis hoog uitsteken boven de huizen in een dakvorm die haaks staat op de wolfsdaken en schilddaken met hun lengterichting evenwijdig aan de weg. De voorgestelde verbouwing doet het betreffende dak daarboven uitsteken in een driehoek met een makelaar-achtige punt, zoals toegepast in zogenaamd authentieke huisjes in de vakantiedorpen rondom de Lauwersmeer. Wij vinden dat zoiets in dit streekje detoneert en onnodig is waar het om het realiseren van meer woonruimte gaat. Uw beslissing om zonder meer toestemming te geven zonder belanghebbenden gehoord te hebben, stelt ons teleur. Wij verwachten van een gemeentebestuur dat het niet alleen papieren regels toepast maar ook de gevolgen van de uitvoering onder ogen ziet, samen met belanghebbenden. Wij hebben dat gemist in uw aanpak. En betreuren dat omdat nu achteraf het formele middel van een petitie aangewend moet worden, waar vooraf wellicht een bevredigende oplossing gevonden had kunnen in onderling overleg en overeenstemming.
Wij verzoeken u uw besluit te heroverwegen met inachtneming van de door ons genoemde bezwaren en ons daarvan op de hoogte te houden. Indien nodig lichten wij onze overwegingen graag toe.

Deze petitie onderteken ik van harte omdat:
Niet alles wat volgens de regels is moet ook worden uitgevoerd. Een paar jaar geleden is mijn terrein aan de Kattenburgerweg heringericht dmv sloop van schuren, het splitsen van de kavel en het bouwen van een tweede huis.
Gelukkig is er toen gekeken naar wat logisch was hoe alle nieuwe gebouwen geplaatst werden (denk aan privacy, bouw die past in de omgeving) en niet alleen naar wat volgens de regels zou moeten.
In het geval van de bouw zoals in deze petitie beschreven staat wordt m.i. geen rekening gehouden met wat de gevolgen voor de buren zijn en met het hele aanzien van het streekje.
[redacted]

Dat ziet er werkelijk niet uit, verkrachting voor eigen plezier...!
Ik wil de petitie ondertekenen
[redacted]

Bij deze bevestig ik dat ik met verbazing kennis heb genomen van de bouwplannen, zoals deze in de bouwvergunning voor Hoofdweg 13 te Zuurdijk staan. De geplande uitbouw is buitenproportioneel van omvang en past niet in het karakteristieke kleinschalige straatbeeld van dit deel van Zuurdijk. Ik zou de gemeente dan ook willen vragen deze misstap te corrigeren.
[redacted]

ik ga akkoord met de ondertekening van de petitie. Mijn vermelding, [redacted] is correct.
Met vriendelijke groet,
[redacted]

Mag je die van mij onder zetten.
[redacted]
Als genietster van Groningse dorpsaangezichten, tegen wanstaltige uitbreidingen

Ik heb de petitie gelezen en wil deze graag mede ondertekenen.
[redacted]

Ik heb de mail gelezen en stem er volledig mee in!
[redacted] geïnteresseerde in historie van het Groninger land, ... en begaan met de bewoners van het streekje. Dit mag niet doorgaan.

Hierbij verklaar ik dat ik de petitie - o.a. tot behoud van de bouwkundige uniformiteit m.b.t. 2e Nijhuizen-Zuurdijk - mede onderschrijf .
[redacted]

[redacted]

Het Groninger Hogeland staat vanouds bekend om de kapitale boerderijen, maar de bijbehorende arbeidershuisjes zijn in de loop van de tijd meer en meer bedreigt geraakt. Het toestaan van wezensvreemde verbouwingen in een van de schaarse arbeidersstreekjes die nog in de gemeente Het Hogeland te vinden is, zou een ernstige schending van dit waardevolle cultuurhistorische en sociaal-economische erfgoed betekenen. Laat 2e Nijhoezen 'op Zuurdiek' zo zijn zoals het al vele jaren is!!

[redacted]

[redacted] ooit bewoner van de Piloersmaborg, redder van de sloop van het voormalige armenhuis van Obergum en Winsum dat nu rijksmonument is en bewoner daarvan, en groot voorstander van het behoeden van het eigene van de provincie Groningen

[redacted] Geïnteresseerd in geschiedenis van de omgeving. We vinden dat nieuwbouw of verbouw die vanaf de openbare weg te zien is, bij het oude uiterlijk van het streekje moet passen. Er zijn genoeg plekken in andere dorpen waar "nieuw" wél past. Laat de zeldzame oude stukjes a.u.b. oud.

[redacted] geboren in de bedstee van nr 15, getogen op het streekje, Zet mijn naam er maar bij want het is geen gezicht een wanstaltig iets

En weer bestaat het gevaar dat er met het erfgoed ook de historie van een streekje verloren gaat.
de overheid werkt met de salamie-politiek: een beetje hier en een beetje daar totdat de conclusie is: het had niet zo moeten zijn en dan is het te laat.
Terugkeren op schreden of op besluiten is geen schande, maar getuigt van wijsheid.
[redacted]
actief op de begraafplaats van Zuurdijk

[redacted]
De verkaveling is indertijd opgezet voor de bouw van "arbeiderswoningkjes".
Dat is duidelijk als je ziet wat er vroeger is gebouwd.
Nummer 13 heeft de bebouwing maximaal uitgebreid tussen de perceel-grenzen. De afstand tot de perceelgrens is minimaal. De gemeente heeft dit toegelaten, gedoogd ?.
Omdat het geheel kleinschalig bleef, passend in de sfeer van "arbeiderswoning"?
En nu ligt er een plan om die geaccepteerde/gedoogde kleinschaligheid de maat en de verschijning te geven van een "boerderette" die dan met zijn schaalvergroting. de kleinschaligheid van het buurtje gaat overheersen . De oorspronkelijke opzet is er dan niet meer.
Als de gemeente dit acceptabel vindt voor perceel 13 zal het ook voor de andere arbeiderswoningen aan de Hoofdweg dergelijke uitbreidingen moeten toestaan. Beseffen ze dat wel?
[redacted]

Ik heb de petitie gelezen en onderschrijf deze.
[redacted] groot geworden op het streekje, met veel mooie herinneringen. De karakteristieke arbeiderswoningen zijn zo typerend voor het beeld van Zuurdijk, het zou zo zonde zijn als dit beeld verstoord wordt.

[redacted]
Ik heb de petitie gelezen en onderteken die van harte.

Ik heb de petitie gelezen en getekend en ben het van harte eens met de opstellers ervan.
[redacted]
Met veel plezier heb ik van 1979 tot 1990 in Zuurdijk gewoond in de oude bakkerij (Hoofdweg 46). Onze kinderen zijn er geboren en we hebben het destijds volstrekt uitgewoonde huis/boerderij gerenoveerd en zo veel mogelijk in de oude staat hersteld. Later woonden wij in Winsum in een monument, rijks, en op dit moment woon ik in het oude scheikundelaboratorium van De RUG in Groningen. Ook een monument.
Ik kan dus wel iets zeggen over het belang van het in stand houden van oude gebouwen. En dús van het in stand houden van historische aangezichten, in dit geval van het streekje in Zuurdijk. Laat dat toch in de oude staat, vermijdt de vaak met goedkoop materiaal opgebouwde lelijke optrekjes die zoals in dit geval het vooraanzicht van het streekje op niet mis te verstane wijze gaan domineren en detoneren. Het gaat immers overal bovenuit steken als onverhoeds binnengedrongen witte schimmel. Tot nog toe bouwde iedereen de tegenwoordig veel te kleine arbeiderwoningen naar achteren uit zonder het vooraanzicht te verstoren. Men lette daarop. Let daar nu ook op, gemeente. Wees liever trots op dit authentieke streekje en bescherm het.

[redacted]
ik doe mee. Ik heb de petitie gelezen, ken de situatie ter plekke en ben het met jullie eens.

[redacted] Ik heb de petitie gelezen en ondersteun deze. Op veel plaatsen in de provincie zijn deze karakteristieke streekjes al verloren gegaan door nieuwbouw en aanbouw, laat dat hier niet gebeuren.

[redacted]
Ong. 30 jaar met veel plezier [redacted] gewoond met uitzicht op het unieke streekje .Verniel het streekje a.u.b. niet op deze manier!

[redacted] erfgoeddeskundige en bouwhistoricus, met een bijzondere belangstelling voor erfgoed en ruimtelijke kwaliteit van het buitengebied, ik heb de petitie gelezen en onderteken die.

[redacted], betrokken bewoonster van het dorp, woont [redacted]
De huidige bewoners hebben niet voor niets deze woning in het verleden in dit streekje van Zuurdijk gekocht.
De sfeer, die dit streekje met kleine arbeiderswoningen uitstraalt, is zeer bepalend voor het hele dorp en moet als zodanig worden beschermd.
Vooral hoge bebouwing past niet in dit streekje.

[redacted]

[redacted]

Ik heb de petitie gelezen en onderteken die.
Behoud van cultuurhistorische waarden is iets dat mij ook als voorzitter van de Federatie Varend Erfgoed Nederland dagelijks bezig houdt.
Er gaat te veel verloren in Nederland en dat geldt niet alleen voor het mobiele erfgoed maar zeker ook voor het onroerend erfgoed.
Het zou het gemeentebestuur sieren om de geschetste ontwikkeling niet toe te staan en te streven naar behoud van dit prachtige streekje.
Het is al verbazend dat het streekje nog niet de status van beschermd dorpsgezicht heeft gekregen!
veel succes

[redacted]

[redacted]

[redacted] voel ik mij sterk verbonden met Zuurdijk en het unieke karakter van het dorp

[redacted]

schending van het aanzien van het streekje is niet acceptabel. Als het nog niet beschermd is moet het onmiddellijk de status krijgen van beschermd dorpsgezicht. Dat is van algemeen belang!

[redacted] regelmatig bezoeker van het Hogeland
Motivatie ;
Het karakter van kleine buurtschapjes als deze wordt teniet gedaan door de enorme aanbouw van dit, bij het Groningse platteland horende huisje.
De charme, het authentieke van deze wijkjes dient behouden te blijven.
De huisjes kunnen ook aan de huidige tijd worden aangepast zonder de zichtlijnen op grove wijze te onderbreken.

[redacted] Van harte ondersteun ik, als oud-Zuurdiekster, deze petitie.de entree van het dorp moet blijven, zoals het ooit bedoeld is.

[redacted]

Ik heb de petitie betreffende de bouw van Hoofdweg nr. 13 in Zuurdijk gelezen en onderschrijf deze.
Ik ben oud inwoner van Zuurdijk, [redacted] en ik ben nog steeds betrokken bij het wel en in dit geval wee van het dorpje.

[redacted] Getroffen door de ruimte, de verten, het nog niet door grootschalige projecten aangetaste landschap , was ik in staat als schilder jarenlang steeds weer nieuwe inspiratie op te doen. En dit gold ook t.a.v. de directe omgeving en uiteraard ook voor het Waddengebied. Vlak bij Ewer ligt het dorpje Zuurdijk. Zovaak ik daar kwam trof me steeds weer de sfeer van iets van vroeger. Een soort historische eenheid uit een voorbije tijd. Zeer waardevol om dit te koesteren en te bewaren. Om hier zuinig op te zijn.
Geschokt was ik toen ik hoorde van grootschaliger bouwplannen in 2de NEIJEHOEZEN.
Ik doe een beroep op de gemeenteraad hier van af te zien, omdat de historische eenheid die er nu nog steeds te ervaren is, grondig wordt aangetast.

[redacted]

Ik heb de petitie betreffende de bouw op 2e Nijhoezen gelezen en onderschrijf die.
[redacted] Vond het rijtje 2e Nijhoezen altijd bijzonder en vind dat het karakter van dat rijtje het waard is om te behouden. De bouwplannen zullen het karakter, als deze doorgaan, ernstig aantasten.

[redacted]

jullie petitie heb ik gelezen en ik deel jullie bezwaren tegen de bouwplannen van jullie directe buren.
Tussen de arbeiderswoninkjes op streekjes als de Tweede Nijehoezen past geen huis dat qua hoogte ongeveer tweemaal zo groot zal worden als de naastgelegen woningen. Laten we alstublieft zuinig zijn op dit soort getuigen van Groningse geschiedenis.
Aan de oostkant van de provincie gaan al genoeg karakteristieke woningen verloren vanwege de aardbevingen.
Er is meer en meer belangstelling voor 'tiny houses' dus waarom dit soort woningen opschalen.
En Gemeente Het Hogeland, we worden geen achterlijke gemeente wanneer we kiezen voor ons erfgoed. Integendeel.

[redacted] historicus, schrijver van o.a. "Op verkenning door Het Hogeland" (2018). We schetsen vaak en graag een prachtig romantisch beeld van het landschap en de cultuurhistorie op het Hogeland. De terechte trots op onze omgeving verdient verstandig beleid om het karakter van het Hogeland te beschermen. Goedkeuring van deze bouwplannen in het cultuurhistorische streekje, 2de

Nijhoezen, is geen verstandig beleid. Daar krijgen we spijt van. Niet doen. Bied ondersteuning aan de aanvragers in hun zoektocht naar passende alternatieven.

[redacted]

[redacted] 'Je kunt een prachtige plek maar één keer verpesten'
zie pdf

[redacted]

